

4.1 Мультимедійні засоби навчання на уроках англійської мови.

Автор: Болтак Ірина Степанівна

У сучасних освітніх Україні постійно поширюється використання мультимедійних засобів навчання (МЗН) як невід'ємної частини комп'ютерних технологій, під час вивчення іноземної мови, зокрема англійської. Це зумовлено тим, що МЗН дозволяють створювати активне кероване комунікативне середовище, перетворюючись на багатогранну діяльність завдяки чому перед учнем відкриваються дійсно необмежені можливості. Звичайно, мультимедіа – це дороге задоволення. Наприклад, у нашому навчальному закладі є лише 4 кабінети обладнані мультимедіа, але практично кожен кабінет має хоча б комп'ютер.

Система "мультимедіа" стає одним з провідних напрямів розвитку інформаційних технологій. Зараз мультимедіа це – повноцінне об'єднання комп'ютерних та інших інформаційних технологій: відео-, аудіо-, фото-, кіно-, телекомунікацій (телефон, телебачення, радіозв'язок), не говорячи про текст і графіку як статичну, так і динамічну (анімаційну) [17].

Технологія мультимедіа дозволяє реалізовувати більшість методів навчання, контролю й активізації пізнавальної діяльності студентів на якісно новому рівні. Практичне застосування технології мультимедіа може удосконалити або частково замінити в навчальному процесі такі класичні методи навчання, як методи усного викладу навчального матеріалу (лекція, розповідь, пояснення й ін.), методи наочного і практичного навчання, методи закріплення одержаних знань, методи самостійної роботи. [18 тубара]

Слід зазначити, що використовуючи МЗН при вивченні англійської мови можна визначити ряд переваг :

- можливість застосування на будь-якому етапі роботи на практичному занятті;
- варіативність застосування на різних етапах навчання;
- індивідуалізація навчання, визначення глибини, послідовності засвоєння навчального матеріалу та темпу роботи;
- економне використання навчального часу;
- інтенсифікація навчання та підвищення рівня мотивації;
- активізація навчальної діяльності студентів;
- створення комфортного середовища навчання;
- можливість моделювання умов комунікативної діяльності, а також реалізація їх у різнорівневих тренувальних вправах ситуативного характеру.

Усі зазначені переваги використання МЗН у вивченні англійської мови допомагають вирішити основне завдання мовної освіти – формування у учнів мовної компетенції. Починаючи з простих елементів презентації навчального матеріалу, які я використовую на уроках, учні знайомляться спочатку з лексикою та вимовою, потім створюють фразові єдності, речення, описують малюнки, завершуючи вивчення теми створенням власного чи групового проекту на базі Power Point. Я використовую лише декілька слайдів на уроці, яких достатньо, щоб не перевтомити учня і створити комфортне середовище, активізувати навчальну діяльність. Звичайно, можна використовувати також таку програму як Smart Note, яка містить велику кількість шаблонів для тренування лексико-граматичного матеріалу, тестів та тощо. Але вона доволі складна та потребує багато часу на створення та підготовку до уроку. Тому я, як і більшість вчителів надаю перевагу саме Power Point, яка простіша і надає вчителю всі можливості для створення цікавого та якісного навчального матеріалу.

Проте необґрунтоване використання МЗН може виявитися не лише не ефективним, але й шкідливим. Слід мати на увазі, що основними недоліками використання МЗН під час вивчення англійської мови є те, що вони не забезпечують певних важливих рис реальної комунікації; читання тексту з екрану більше втомлює, ніж читання друкованого тексту [31].

Особисто я використовую МЗН для ознайомлення учнів з новим мовним матеріалом, при введенні нових

лексичних одиниць, на етапі тренування та застосування знань, умінь та навичок. За їх допомогою вони мають можливість виконувати такі види навчальної діяльності:

- тренуватися у правописі;
- вивчати лексичний матеріал;
- удосконалювати навички розуміння аудіо тексту;
- розвивати техніку читання;
- вивчати граматику;
- тренувати вимову.

Слід зазначити, що в останні роки дуже інтенсивно розробляється програмне забезпечення для вивчення англійської мови. Такі відомі видавництва як Express Publishing, Mc Millan, National Geographic та інші розробили велику кількість різноманітних програм і електронних курсів (white-board materials), які сприяють застосуванню мультимедійних засобів при вивченні англійської мови, значно полегшуючи роботу вчителя та й заощаджуючи час. Так, наприклад, використовуючи підручники "Round up", "Laser", "Traveller", "On Screen" на будь якому етапі уроку я маю змогу опрацювати навчальний матеріал використовуючи програмне забезпечення в цікавій формі. Учень, в свою чергу, має можливість опрацювати навчальний матеріал вдома за своїм комп'ютером, закріпивши знання за допомогою вправ, які перевіряє навчальна програма, вказавши на помилки учня. Існуюче програмне забезпечення поділяється на такі види:

- комп'ютерні словники;
- електронні енциклопедії;
- автоматизовані навчальні курси з англійської мови;
- комп'ютерні мовні гри;
- автоматизовані тестові системи.

Практично всі white-board materials вище згаданих видавництв мають всі ці види програмного забезпечення, які відповідають основним методичним та дидактичним вимогам до МЗН, що використовуються у навчанні англійської мови :

- обґрунтування необхідності створення програмного продукту;
- відповідність основним дидактичним принципам навчання: свідомості, активності, індивідуалізації, інтенсифікації, варіативності;
- створення пілотної версії комп'ютерної програми;
- апробація програми; визначення ефективності використання навчальної програми;
- використання лексико-граматичних коментарів, граматичних та фонетичних довідників, автоматизованих словників та чітких інструкцій;
- організація постійного зворотного зв'язку з студентом у процесі виконання вправ;
- використання мовних ігор.

Проте підручники не містять навчальних матеріалів, що стосуються рідної країни. Тут на допомогу ми знову задіємо ІКТ – учні створюють проекти, презентації з різноманітної тематики, щодо стосуються різних аспектів життя в Україні, в рідному місті, а також за країнознавчою тематикою. Учні залюбки працюють з електронними словниками та енциклопедіями – це швидкий спосіб знайти відповідне слово чи інформацію, почути правильну вимову і перекласти слово чи речення. Також, наразі більшість учнів мають смартфон, чи i-Pod, в арсеналі яких безліч корисних функцій, які можна використовувати як вдома, так і на уроці.

Комп'ютеризоване навчання іноземних мов з використанням мультимедійних засобів значно розширює та урізноманітнює програму вивчення англійської мови у школі, надає доступ до різноманітних автентичних матеріалів, спонукає учнів до вивчення англійської мови, розширює їхню мотивацію до навчання, надаючи їм можливість працювати у зручному для них темпі, сприяючи, таким чином, індивідуалізації навчання та ефективному оволодінню англійською мовою.